

Una mirada més humana vers la tecnologia

En els darrers anys, la inquietud al voltant de la seguretat als centres educatius ha crescut de manera notable. La sospita, les acusacions i la necessitat de «provar» allò que passa dins les escoles ha fet aparèixer propostes que, d'entrada, semblen pràctiques i modernes: instal·lar càmeres de videovigil·lència a gairebé tots els espais. Recentment, l'anàlisi ètica del Comitè d'Ètica de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya (FECC) a petició d'una escola adscrita a la FECC, ens recorda que, en educació, les solucions tecnològiques no sempre són les més humanes ni les més adequades.

Quan la confiança es veu minada, la primera temptació és recórrer al control. Però educar no consisteix a vigilar, sinó a acompanyar. El comitè recorda que la llibertat, la dignitat i la intimitat són valors fonamentals que no poden quedar en segon terme davant la por al conflicte. No es tracta de negar la necessitat de seguretat, sinó de reconèixer que, com ja advertia Emmanuel Kant, no podem utilitzar les persones com a simples mitjans per aconseguir un fi. Gravar constantment infants i docents pot convertir-los en objectes de sospita permanent, desdibuixant la confiança que hauria de ser el fonament de tota relació educativa.

L'ètica cristiana, amb arrels en el missatge evangèlic, insisteix en la centralitat de la persona i en la seva dignitat inalienable. Reduir la vida escolar a un conjunt d'imatges enregistrades és desposseir l'educació del seu caràcter més humà i comunitari. En lloc de generar un entorn de diàleg i col·laboració, s'acaba establint un clima de vigilància i de por, que difícilment pot ser font de creixement.

Per això, el comitè recomana no instal·lar més càmeres i, en canvi, reforçar canals de comunicació reals: consells escolars, tutories, trobades amb fa-

mílies, espais de mediació. Quan les paraules circulen, quan les mirades es troben sense intermediaris, es pot bastir una comunitat més sòlida que qualsevol sistema de vigilància. Com deia Paulo Freire, l'educació és sempre un acte de diàleg i d'alliberament, mai de control i submissió.

La presència de conflictes, malestars i fins i tot acusacions és un repte que no s'ha de resoldre amb càmeres, sinó amb més confiança i més comunitat. L'escola cristiana, fidel al seu projecte, està cridada a ser un espai d'acompanyament i no de sospita. Les tecnologies poden ajudar, però mai substituiran la responsabilitat ètica i relacional que implica educar. Si volem protegir els infants i sostenir una educació de qualitat, el camí no passa per l'ull electrònic, sinó per una més mirada humana de la tecnologia i per més confiança mútua amb una relació escola i família a partir de l'escolta activa, el respecte mutu i la voluntat d'acompanyament.

